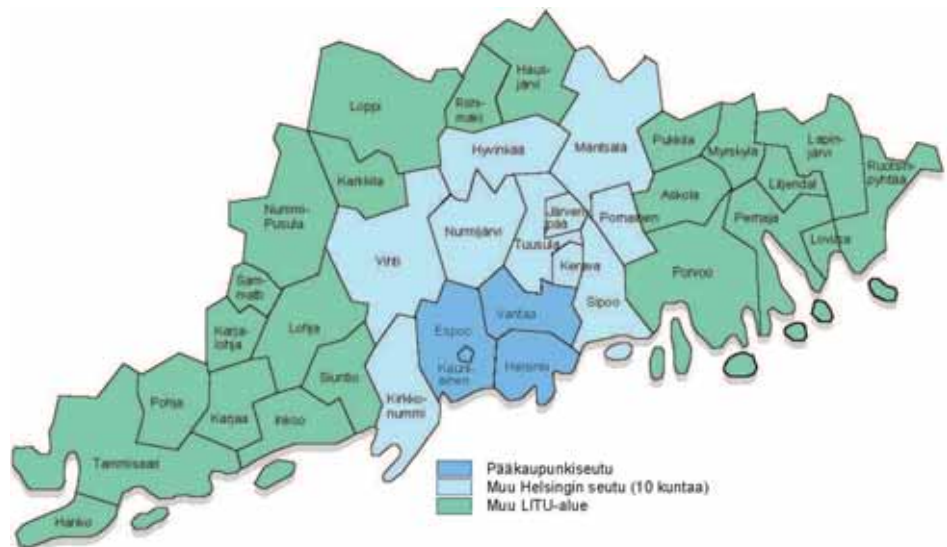

Helsingin seudun Laaja liikennetutkimus 2007–2008

Tutkimuksen taustaa

Laaja liikennetutkimus (LITU 2008) toteutettiin vuosina 2007–2008. Vastaava yhtä laaja tutkimus tehtiin edellisen kerran vuosina 1987–1988. Tällä kertaa tutkimusalue kattoi Helsingin seudun työssäkäyntialueen 37 kuntaa, kun edellinen tutkimus koski vain Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan aluetta. Liikennetutkimuksesta saatiin ajantasaista tietoa liikkumisesta Helsingin seudun työssäkäyntialueella. Tietojen avulla muodostettiin liikenne-ennustemallijärjestelmä koko alueelle.

LITU 2008 tutkimusalue (Helsingin seudun työssäkäyntialue, 37 kuntaa)

Tutkimuksen sisältö

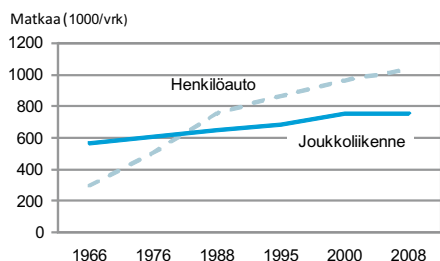
Laaja liikennetutkimus koostui neljästä osatutkimuksesta. Henkilöhaastattelututkimuksessa selvitettiin Helsingin seudun työssäkäyntialueen asukkaiden liikkumistottumuksia: kuinka paljon ja millä kuljetavalla ihmiset liikkuvat. Ajoneuvoliikenteen määräpaikkatutkimuksessa kerättiin tietoa pääkaupunkiseudun rajan ylittävästä ajoneuvoliikenteestä ja sen suuntautumisesta. Joukkoliikenteen määräpaikkatutkimuksessa selvitettiin pääkaupunkiseudun rajan ylittävien joukkoliikennematkojen suuntautumista ja tarkoitusta. Tutkimuksesta saatiin lisäksi tietoa muun muassa käytetyistä linjoista, vaihdoista ja lipputyypeistä. Liityntäpysäköintitutkimuksessa selvitettiin liityntäpysäköintipaikkojen kuormitusta ja paikkatarvetta, liityntäpysäköinnin käyttöön ja paikan valintaan vaikuttavia syitä sekä liityntäpysäköintimatkojen suuntautumista ja matkan tarkoitusta.

Strategisen liikennejärjestelmäsuunnittelun, esim. Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2011) tarpeisiin ja liikenne-ennustemallien kehittämistä varten tarvitaan tietoa muutoksista, joita on tapahtunut liikennejärjestelmässä, autonomistuksessa ja liikkumistottumuksissa. Tutkimusalueen laajentaminen 37 kunnan alueelle lisää tiedon kattavuutta ja vastaa työssäkäyntialueen laajentumiskehitystä. Liikkumisen ja liikenteen muuttumista pääkaupunkiseudun kunnissa voidaan tarkastella aiempien liikennetutkimusten perusteella 1960-luvulta nykypäivään.

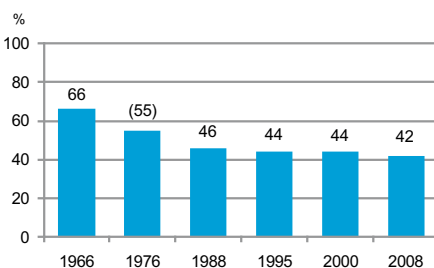
Tutkimuksen tuloksia

Joukkoliikenne- ja henkilöautomatkojen kokonaismäärä on kasvanut koko seurantajakson ajan vuodesta 1966 alkaen. Samalla henkilöautomatkojen osuus moottoriajoneuvomatkoista on kasvanut ja ohittanut joukkoliikennematkojen määrän 1980-luvulla. Tarkastelujaksolla joukkoliikenteen osuus pääkaupunkiseudun asukkaiden tekemistä moottoriliikennematkoista on laskenut henkilöautomatkojen määrän kasvaessa. Joukkoliikenteen osuuden lasku on kuitenkin tasaantunut 1980- ja 1990-luvun taitteen jälkeen.

Henkilöautolla ja joukkoliikenteellä tehtyjen matkojen määrä sekä kulkumuoto-osuudet 1966–2008

Pääkaupunkiseudun asukkaiden henkilöautolla ja joukkoliikenteellä tekemät matkat pääkaupunkiseudulla

Joukkoliikenteen osuus pääkaupunkiseudun asukkaiden moottoriajoneuvolla pääkaupunkiseudun sisällä tekemistä matkoista

Pääkaupunkiseudun asukkaiden moottoriliikennematkojen arkipäivän matkaluku on kasvanut vuoden 1988 kahdesta matkasta 2,2 matkaan vuonna 2008. Matkamäärän hienoinen kasvu näyttäisi tapahtuneen henkilöautomatkojen lukumäärässä. Matkan tarkoituksen mukaan jaoteltuja matkamääriä tarkasteltaessa kasvua on tapahtunut erityisesti ostos-, asiointi-, vierailu- ja harrastusmatkoilla. Kotoa alkavien tai kotiin päättyvien työmatkojen määrä sen sijaan näyttäisi pienentyneen ja henkilöautomatkojen osuus työmatkoista kasvaneen.

Kulutusmuoto-eroja on selviä eroja pääkaupunkiseudun ja muun Helsingin seudun välillä. Vuoden 2008 tutkimusaineistosta käy ilmi, että joukkoliikenteen osuus kaikista moottoriliikennematkoista on pääkaupunkiseudun asukkailla 41 prosenttia (myös pääkaupunkiseudun ulkopuolelle suuntautuneet matkat mukaan luettuna) ja muun Helsingin seudun asukkailla 13 prosenttia. Muun tutkimus-

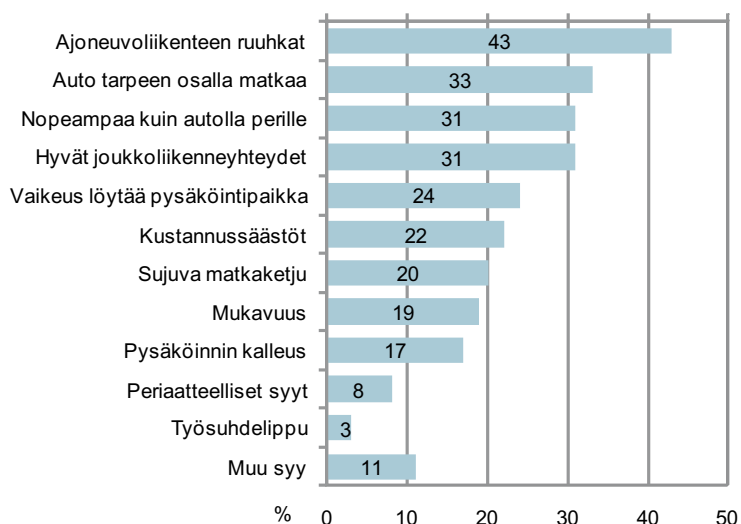
alueen asukkailla joukkoliikenteen osuus on 10 prosenttia. Jos tarkastellaan pääkaupunkiseudun asukkaiden osalta vain pääkaupunkiseudun sisäisiä matkoja, joukkoliikenteen osuus on 42 prosenttia. Kävelyn ja pyöräilyn yhteenlaskettu osuus matkojen kokonaismäärästä on pääkaupunkiseudulla 33 prosenttia ja muulla Helsingin seudulla sekä muulla tutkimusalueella 30 prosenttia.

Matkojen määrä ja niihin käytetty aika on lähes sama koko tutkimusalueella, mutta niiden pituus vaihtelee alueittain. Pääkaupunkiseudulla erityisesti työmatkat ovat keskimäärin lyhyempiä kuin muulla tutkimusalueella. Matkojen määrä matkan tarkoituksen mukaan (työmatka, koulumatka jne.) on lähes vakio taulukossa mainituilla alueilla.

Asuinpaikka	Matkaa/ arki-vrk/henkilö	Kilometriä/ arki-vrk/henkilö	Minuuttia/ arki-vrk/henkilö
Pääkaupunkiseutu (4 kuntaa)	3,3	25	71
Muu Helsingin seutu (10 kuntaa)	3,3	40	73
Helsingin seutu (14 kuntaa) yhteensä	3,3	28	72
Muu LITU-alue (23 kuntaa) yhteensä	3,2	39	68
Koko LITU-alue (37 kuntaa) yhteensä	3,3	30	71

Liityntäpysäköintitutkimuksen mukaan selvästi tärkein syy käyttää liityntäpysäköintiä on ajoneuvoliikenteen ruuhkat. Seuraavaksi tärkeimmät syyt ovat: auto on tarpeen osalla matkaa, liityntäpysäköinnin avulla pääsee nopeammin perille kuin autolla ja hyvät joukkoliikenneyhteydet.

Autoilijoiden tärkeimmät syyt käyttää liityntäpysäköintiä

Lisätietoja:

<http://www.hsl.fi/FI/suunnittelu/tutkimukset/Sivut/laajaliikennetutkimus.aspx>